

Sbírka soudních rozhodnutí

Spojené věci T-289/11, T-290/11 a T-521/11

Deutsche Bahn AG a další

v.

Evropská komise

„Hospodářská soutěž — Správní řízení — Rozhodnutí, kterým se nařizuje provedení kontroly — Kontrolní pravomoc Komise — Právo na obhajobu — Přiměřenost — Povinnost uvést odůvodnění“

Shrnutí – Rozsudek Tribunálu (čtvrtého senátu) ze dne 6. září 2013

- Soudní řízení — Dovolávané žalobní důvody — Přípustnost a irelevantnost žalobního důvodu nebo námítky — Odlišná povaha — Pojmy nepřipustný žalobní důvod a nerelevantní žalobní důvod*
- Soudní řízení — Přípustnost žaloby — Posouzení legality aktu v závislosti na situaci existující v okamžiku jeho přijetí*
- Námítka protiprávnosti — Dosah — Akty, proti nimž může být vznesena námítka protiprávnosti — Obecně závazný akt zakládající napadené rozhodnutí — Nezbytnost právní vazby mezi napadeným aktem a sporným aktem obecné povahy*
(Článek 277 SFEU; nařízení Rady č. 1/2003, čl. 20 odst. 4)
- Hospodářská soutěž — Správní řízení — Kontrolní pravomoc Komise — Zásah do soukromého života — Přípustnost — Neexistence předchozího soudního povolení, která může vést k protiprávnosti správního zásahu — Přípustnost — Podmínky — Vhodné a dostatečné záruky zavedené systémem nařízení č. 1/2003*
(Agentura Evropské unie pro základní práva, čl. 7; nařízení Rady č. 1/2003, čl. 20 odst. 4)
- Hospodářská soutěž — Správní řízení — Kontrolní pravomoc Komise — Rozhodnutí, kterým se nařizuje provedení kontroly — Povinnost uvést odůvodnění — Dosah*
(Nařízení Rady č. 1/2003, čl. 20 odst. 4)
- Hospodářská soutěž — Správní řízení — Vyšetřovací pravomoci Komise — Pravomoc požadovat předložení komunikace mezi advokátem a klientem — Meze — Ochrana důvěrnosti takové komunikace — Dosah — Vyloučení komunikace s interními podnikovými advokáty*
(Nařízení Rady č. 1/2003, čl. 20 odst. 4)
- Hospodářská soutěž — Správní řízení — Kontrolní pravomoc Komise — Rozhodnutí o žádosti o informace určené podniku — Právo odmítnout poskytnout odpověď, která znamená uznání protiprávního jednání (Nařízení Rady č. 1/2003, čl. 20 odst. 4)*

8. *Hospodářská soutěž — Správní řízení — Kontrolní pravomoc Komise — Dosah a omezení*
(Nařízení Rady č. 1/2003, čl. 20 odst. 4)
9. *Hospodářská soutěž — Správní řízení — Kontrolní pravomoc Komise — Rozhodnutí, kterým se nařizuje provedení kontroly — Soudní přezkum — Dosah*
(Článek 263 SFEU; nařízení Rady č. 1/2003, čl. 20 odst. 4)
10. *Hospodářská soutěž — Správní řízení — Vyšetřovací pravomoci Komise — Použití informací získaných v průběhu šetření — Meze*
[Nařízení Rady (ES) č. 1/2003]
11. *Hospodářská soutěž — Správní řízení — Kontrolní pravomoc Komise — Povinnosti podniků formulovat výtky ohledně průběhu kontroly*
(Nařízení Rady č. 1/2003, článek 20)
12. *Hospodářská soutěž — Rozdělení pravomocí mezi Komisí a vnitrostátními orgány pro hospodářskou soutěž — Právo Komise rozhodnout o provedení kontroly ve věci, v níž probíhá přezkum před vnitrostátním orgánem pro hospodářskou soutěž, jakož i nařídit dodatečná šetření*
[Články 101 SFEU a 102 SFEU; nařízení Rady (ES) č. 1/2003]
13. *Žaloba na neplatnost — Pravomoc unijního soudu — Návrhová žádání směřující k uložení příkazu orgánu — Návrhová žádání směřující k vydání deklaratorního rozsudku — Nepřípustnost*
(Článek 263 SFEU)

1. Kvalifikace žalobního důvodu či výtky jako irelevantní spočívá v tom, že se má za to, aniž je zkoumána jejich opodstatněnost, že nemohou ovlivnit řešení sporu. Naopak nepřipustný žalobní důvod nebo výtka, i když by mohly mít vliv na řešení sporu, nebyly vzneseny za podmínek, které umožňují soudu posoudit jejich opodstatněnost. Proto nevede irelevantnost argumentu v každém případě k jeho nepřipustnosti.

(viz body 47, 107)

2. Viz znění rozhodnutí.

(viz bod 49)

3. Vzhledem k tomu, že cílem článku 277 ES není umožnit účastníku řízení zpochybnění použitelnosti jakéhokoliv aktu obecného charakteru ve prospěch jakékoli žaloby, dosah námítky protiprávnosti musí být omezen na to, co je nezbytné pro vyřešení sporu. Z toho vyplývá, že obecný akt, jehož protiprávnost je namítána, musí být přímo nebo nepřímo použitelný v případě, který je předmětem žaloby, a že musí existovat přímý právní vztah mezi napadeným individuálním rozhodnutím a dotčeným obecným aktem.

(viz body 56-58)

4. Výkon kontrolních pravomocí svěřený Komisi v čl. 20 odst. 4 nařízení č. 1/2003 v prostorách podniku představuje zjevný zásah do práva tohoto podniku na respektování jeho soukromého života, obydlí a korespondence. Přestože neexistence předchozího soudního povolení nemůže vést jako taková

k protiprávnosti zásahu, systém zavedený nařízením č. 1/2003, zejména čl. 20 odst. 4 nařízení č. 1/2003 a způsob, jakým byl proveden, vykazuje vhodné a dostatečné záruky odpovídající dostatečně striktnímu usměrnění pravomocí Komise, a to prostřednictvím pěti kategorií záruk. Tyto se týkají zaprvé odůvodnění rozhodnutí o kontrole, zadruhé omezení uložených Komisi v průběhu kontrol, zatřetí skutečnosti, že Komise nemůže kontrolu vnutit silou, začtvrté zásahu vnitrostátních orgánů a zapáté existence opravných prostředků a *posteriori*. Existence následného úplného soudního přezkumu je zvláště významná, protože může zhojit neexistenci předchozího soudního povolení.

(viz body 65, 73, 74, 97)

5. Článek 20 odst. 4 nařízení č. 1/2003 vymezuje podstatné náležitosti, které musí obsahovat rozhodnutí nařizující kontrolu, tím, že Komisi ukládá povinnost stanovit předmět a účel nařízené kontroly, datum, kdy má kontrola začít, a uvést sankce stanovené v člancích 23 a 24 uvedeného nařízení a právo na přezkum takového rozhodnutí unijním soudem. Požadavek, aby Komise uváděla předmět a účel kontroly, představuje totiž základní záruku práva dotyčných podniků na obhajobu, a proto nemůže být rozsah povinnosti uvést odůvodnění u rozhodnutí nařizujících kontrolu omezen v závislosti na úvahách o účinnosti šetření. I když v tomto ohledu platí, že Komise nemá povinnost sdělovat osobě, jíž je takové rozhodnutí určeno, všechny informace, které má k dispozici o domnělých protiprávních jednáních, ani přesně vymezit relevantní trh, ani provést přesnou právní kvalifikaci těchto protiprávních jednání, ani uvést dobu, během níž k těmto protiprávním jednáním docházelo, musí naopak co nejpresněji uvést předpoklady, které zamýšlí ověřit, tedy to, co je předmětem šetření, a skutečnosti, kterých se má kontrola týkat.

Komise má rovněž povinnost uvést v rozhodnutí nařizujícím kontrolu podstatné charakteristické rysy předpokládaného protiprávního jednání tak, že uvede domnělý relevantní trh a povahu domnělých omezení hospodářské soutěže, vysvětlí způsob, jakým se podnik, na který se kontrola vztahuje, údajně účastnil protiprávního jednání, jakož i pravomoci svěřené unijním vyšetřovatelům.

Za účelem zjištění, zda je kontrola odůvodněná, má Komise povinnost v rozhodnutí nařizujícím kontrolu podrobně uvést, že má k dispozici poznatky a závažné indicie hmotného charakteru, na jejichž základě má podezření, že se podnik, na který se vztahuje kontrola, dopustil protiprávního jednání.

(viz body 75-78, 87, 168-172, 174)

6. Viz znění rozhodnutí.

(viz bod 81)

7. Viz znění rozhodnutí.

(viz bod 82)

8. Při kontrole může Komise, pokud to okolnosti naznačují, zevrubně prohledat obsah určitých kanceláří nebo pořadačů, ačkoliv neexistují žádné jasné známky toho, že se tam informace týkající se předmětu kontroly nacházejí. Omezení se na vstup do prostor nebo přezkum pořadačů, které jasné souvisejí s předmětem šetření, vyvolává riziko, že by Komise neměla možnost najít některé důležité důkazy. Tyto důkazy by mohly být například zatajeny nebo nesprávně označeny. Mimoto souvislost s předmětem šetření nemusí být bez dalšího snadno rozpoznatelná a může se stát, že pouze podrobný přezkum umožní její rozpoznání.

(viz body 86-90, 92-94, 139, 140)

9. Článek 20 odst. 4 nařízení č. 1/2003 stanoví úplné přezkoumání *ex ante* unijním soudem a ukládá, aby se v rozhodnutí nařizujícím podřídit se kontrole v prostorách podniku uvedlo právo na něj. Unijní soud rozhodující o žalobě na neplatnost podané na základě článku 263 SFEU proti rozhodnutí o kontrole, vykonává přezkum právního i skutkového stavu a má pravomoc posoudit důkazy a zrušit napadené rozhodnutí. V rámci přezkumu rozhodnutí o kontrole se unijní soud může ujistit, že existují dostatečně přesvědčivé nepřímé důkazy umožňující nabýt podezření, že dotyčné podniky porušily pravidla hospodářské soutěže.

(viz body 111, 112)

10. Viz znění rozhodnutí.

(viz body 124-128)

11. Je na zástupcích dotyčných podniků, aby nechali formálně zanést všechny své výtky v okamžiku, kdy došlo k pochybením, a využili jakéhokoliv prostředku, který mají k dispozici k zachování hmatatelných důkazů. V případě neexistence takových formálních důkazů je prokázání existence cíleného vyhledávání mimo předmět rozhodnutí o kontrole nutně obtížnější.

(viz bod 136)

12. Komise proto, aby splnila úlohu, která jí byla svěřena Smlouvou, nemůže být vázána rozhodnutím vydaným vnitrostátním soudem na základě čl. 101 odst. 1 SFEU a článku 102 SFEU. Komise je tudíž oprávněna vždy přijmout individuální rozhodnutí na základě článků 101 SFEU a 102 SFEU, i když již určitá dohoda nebo určitý způsob jednání byly předmětem rozhodnutí vnitrostátního soudu a rozhodnutí zamýšlené Komisí je v rozporu s uvedeným rozhodnutím soudu. Krom toho existence odvětvových pravidel nemá dopad na posouzení proporcionality rozhodnutí Komise v oblasti hospodářské soutěže. Tato zásada platí jak pro konečné rozhodnutí, tak pro rozhodnutí o kontrole, zatímco konání předchozích schůzek Komise s žalobkyněmi nebo skutečnost, že vnitrostátní orgán se věcí zabývá, nemůže ovlivnit vyšetřovací pravomoci, které byly Komisi svěřeny na základě nařízení č. 1/2003.

(viz body 200-202, 216)

13. Viz znění rozhodnutí.

(viz bod 227)